

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Siuchniński

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Katarzyna Wępa

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,

w sprawie **D. P**

skazanego z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 22 czerwca 2023 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku

z dnia 6 września 2022 r., sygn. akt VI Ka 155/22

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Słupsku

z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II K 947/19,

- 1. na podstawie art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Słupsku w postępowaniu odwoławczym;**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego B. G., Kancelaria Radcy Prawnego w S. 1174,80 (tysiąc sto siedemdziesiąt cztery złote osiemdziesiąt groszy) zł, w tym 23%**

VAT za sporządzenie i wniesienie kasacji oraz obronę w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, jako wyznaczony z urzędu obrońca.

[M.S]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II K 947/19, Sąd Rejonowy w Słupsku uznał oskarżonego D.P. za winnego popełnienia dwóch występków wyczerpujących dyspozycję art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. oraz 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za które wymierzył mu kary odpowiednio 10 miesięcy oraz karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto sąd ten na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu karę łączną dwóch lat i jednego miesiąca pozbawienia wolności, na poczet której zaliczył stosowny okres tymczasowego aresztowania. Wyrokiem tym orzeczono również w przedmiocie dowodów rzeczowych i kosztów postępowania.

Apelacje od tego wyroku wnieśli zarówno prokurator jak i oskarżony oraz jego obrońca. Prokurator zaskarżał wyrok na niekorzyść oskarżonego w zakresie czynu z pkt II i wnosił w tym zakresie o zmianę kwalifikacji prawnej na kwalifikację z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 64 § 2 k.k. oraz wymierzenie za ten czyn kary trzech lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności, a jako karę łączną karę 4 lat pozbawienia wolności.

Po ich rozpoznaniu, Sąd Okręgowy w Słupsku wyrokiem z dnia 6 września 2022 r., sygn. akt VI Ka 155/22, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację w tej sprawie wniósł obrońca skazanego, a zaskarżając powyższy wyrok w całości, orzeczeniu temu zarzucił:

„ 1) *rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. (dot. występków szczegółowo opisanego w pkt I wyroku Sądu I instancji) oraz art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. (dot. występków szczegółowo opisanego w pkt II wyroku Sądu I instancji) poprzez bezzasadne utrzymanie błędnej kwalifikacji prawnej czynów*

zarzucanych i przypisanych oskarżonemu, skutkujące rażąco niewspółmiernością wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych oraz kary łącznej z pominięciem zasad i dyrektyw sądowego wymiaru kary, a w szczególności w nieuwzględnieniu przy wymiarze kary warunków i właściwości osobistych oskarżonego, a także postawy procesowej, tj. złożenia obszernych wyjaśnień, które w dużej mierze pomogły ustalić stan faktyczny niniejszej sprawy oraz przyznania się do większości zarzuconych oskarżonemu czynów.

2) *rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 7, art. 410, art. 424 § 1 pkt 1 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej przez dowolną i wybiórczą ocenę dowodów, zwłaszcza błędną ocenę zeznań D.P. z pominięciem istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie, co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania wyroku Sądu I instancji - polegającego na niewłaściwej ocenie jego wyjaśnień, w których nie przyznał się do spowodowania obrażeń A.P. i które zostały uznane za niewiarygodne, co miało wpływ na treść orzeczenia poprzez bezpodstawne przyjęcie, że w okresie od dnia 21 marca 2019 roku do 22 marca 2018 roku w U. poprzez bicie pięściami w twarz i głowę spowodował u A.P. obrażenia tkanek miękkich twarzy i głowy, a także popchnięcie go doprowadził do utraty przez niego równowagi i uderzenia głową w futrynę drzwi, czym spowodował u niego obrażenia ciała w postaci złamania kości podstawy czaszki bez krwawienia wewnątrzczaszkowego i bez obrażeń mózgu, co spowodowało naruszenie czynności narządu ciała jakim są kości czaszki na okres powyżej 7 dni, a przez to - wyrok powinien być złagodzony, również ze względu na jego właściwości i warunki osobiste, takie jak niepełnosprawność i utrzymywanie się z renty, fakt, że jego konkubina spodziewa się dziecka oraz z powodu zmiany sposobu życia, podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego oraz krytycznej oceny dotychczasowego sposobu życia.”*

Wskazując na te zarzuty skarżący wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i utrzymanego nim

wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.”

W odpowiedzi na kasację obrońcy prokurator wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej. W trakcie rozprawy kasacyjnej po zasygnalizowaniu przez Sąd Najwyższy z urzędu kwestii obsady sądu odwoławczego, prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec nieprawidłowego składu sądu drugiej instancji. Obrońca obecny w trakcie rozprawy przyłączył się także do stanowiska prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesienie kasacji obligowało w pierwszej kolejności Sąd Najwyższy do ustalenia, czy w sprawie istnieją podstawy do wyjścia poza zarzuty kasacji, stosownie do treści art. 536 k.p.k. Dokonując tej kontroli Sąd Najwyższy stwierdził, że skład sądu drugiej instancji był trzyosobowy, zgodnie z ogólną regułą wynikającą z przepisu art. 29 § 1 k.p.k.; w przepisie tym wskazano wszakże, że reguła ta nie ma zastosowania gdy ustawa stanowi inaczej. Tymczasem, stosownie do art. 14fa ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 z późn. zm.), przepisu dodanego z dniem 22 czerwca 2021 r. na mocy art. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1023) w sprawach rozpoznawanych według ustawy Kodeks postępowania karnego o przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica nie przekracza 5 lat, na rozprawie apelacyjnej sąd orzeka w składzie jednego sędziego, jeżeli w pierwszej instancji sąd orzekał w takim samym składzie. Przepis ten jest przepisem szczególnym do art. 29 § 1 k.p.k., a zatem jest przepisem, który stanowi inaczej w rozumieniu art. 29 § 1 k.p.k. *in fine*. W odniesieniu do rozpoznawanej w toku postępowania odwoławczego sprawy oskarżonego spełnione zostały wszystkie warunki wskazane w art. 14fa cyt. ustawy. W sądzie pierwszej instancji orzekał sąd w składzie jednego sędziego, czyny zarzucone oraz przypisane wyrokiem sądu pierwszej instancji to czyny, których górna granica ustawowego zagrożenia wynosi 5 lat (co oczywiste, tzw. recydywa nie ma znaczenia dla ustalenia górnej granicy ustawowego zagrożenia), a zarzuty apelacji prokuratora nie odnosiły

się do prawidłowości kwalifikacji prawnej czynu w takim zakresie, w jakim efektem apelacji byłoby rozważenie przez sąd odwoławczy przypisania czynu, który byłby zagrożony karą, którego górna granica ustawowego zagrożenia byłaby wyższa niż 5 lat pozbawienia wolności. W tej sytuacji procesowej, zgodnie z treścią art. 14fa wskazanej ustawy, sąd odwoławczy musiał orzekać w składzie jednego sędziego, albowiem przepis ten nie daje żadnej możliwości orzekania w innym składzie. Wobec powyższego konieczne stało się uchylenie na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu. Odnoszenie się do pozostałych zarzutów kasacji było bezprzedmiotowe. Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.

[f.n]